

To nemůže být konec, V.

Buď veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Pro své nesmírné milosrdenství nás znovu zrodil k živé naději zmrtvýchvstáním Ježíše Krista, k dědictví nezničitelnému, neposkvřněnému a nevadnoucímu. (1 Petr 1, 3–4)

Skrze křest, který nás ponořil do tajemství Ježíšovy smrti a vzkříšení, můžeme věřit a doufat, že Bohu Otci na lidském životě záleží více než na jakémkoli jiném stvoření. Nejsme nahodilostí přírody a biologickým chaosem. Máme důvod žít. Můžeme a nemusíme to promítnout do svého každodenního života. Záleží na nás.

1. PŘÍPRAVA A KLÍČOVÉ POJMY

Staňte se živými kameny pro duchovní chrám, svatými kněžími, které přináší duchovní oběti, Bohu příjemné skrze Ježíše Krista. (1 Petr 1, 5)

O čem v těchto dnech rozmlouváte? Co prožíváte?

S čím přicházíte k dnešní bohoslužbě?

Pokud Ježíš je *cesta*, kam vede?

Jakou cestou šel náš křesťanský život v uplynulém roce?

Potřebujeme, aby Ježíš ukazoval Otce?

Apoštolát „hlásání evangelia až na konec země“ má ve Skutcích tři etapy. Nejdříve apoštolové přijímají do své skupiny Matěje (shodou okolností hebrejského jmenovce Matouše). Počátky jejich působení jsou v konzervativním židovském prostředí Jeruzaléma a Chrámu (Sk 1–5). V druhé etapě apoštolové přijímají do svého okruhu **židy s antickým kulturním rozhledem**. Více se zaměřují na argumentaci a výklad Písma lidem, kteří nesdílejí tradiční semitské chápání Tóry nebo proroků. Nacházejí si cestu k proselytům nebo Samařanům (Sk 6–9). Teprve v třetí fázi šíření evangelia se apoštolové setkávají s jinověrci a cizinci. Vyniká apoštol Pavel, který podniká tři misijní cesty (Sk 10–28).

V krátké diskuzi si předsedající v hlavě shrne očekávání, touhy a intence účastníků bohoslužby a připraví si vstupní modlitbu podle následujícíhoustru:

Kdo? „Bože, náš Otče...“

Proč? „tebe nikdo nikdy neviděl – tvůj jednorozený syn nám o tobě vydal svědectví; tvoji milosrdnou tvář poznáváme v životě tvého syna;

Co? „ať se na cestě života nebojíme následovat učení Ježíše Krista; ať i naše okolí na nás vidí spravedlivou a milosrdnou tvář;

Jak? „Skrze Krista, našeho Pána.“

2. LÍTOST NAD HŘÍCHY A MODLITBA

Předsedající začne bohoslužbu znamením kříže:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Hned na počátku Janova evangelia stojí: „Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Bůh, který spočívá v náručí Otcově, ten o něm podal zprávu.“ ^(Jan 1, 18). V závěru u poslední večeře Ježíš dodá: „Jestliže jste poznali mne, poznáte i mého Otce..., viděli jste ho.“ ^(Jan 14, 7). Je těžké vidět v obyčejném člověku Tvář neviditelného Boha. Lze vůbec z lidské tváře vyčíst tajemství božského života? V předvečer Velikonoc tomu byl málokdo ochoten věřit. Dnes je to podstata působení křesťanů ve světě. Ve křtu jsme spojeni s Kristem. Skutečně naše tvář a osobní setkání s námi vydává druhým lidem pravdivé svědectví o Božím zaujetí člověkem?

Následuje chvíle ticha.

V rámci úkonu kajicnosti je možné si obvyklým způsobem umýt ruce a pronášet u toho slova žalmu 51, 4 „Smyj ze mě, Bože, mou nepravost a očišť mě od hříchu.“

V: Jsi průvodcem na naší životní cestě, Pane:

smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Svým slovem pravdivě koriguješ naši zkušenost s Bohem, Kriste:

smiluj se nad námi.

O: Kriste, smiluj se nad námi.

V: Skrze křest je náš život navěky spojen s tebou, Pane:

smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože,

odpušť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

O: Amen.

Sláva na výsostech Bohu
a na zemi pokoj lidem dobré vůle.

Chválíme tě. Velebíme tě. Klaníme se ti.
Oslavujeme tě. Vzdáváme ti díky pro tvou velikou slávu.
Pane a Bože, nebeský Králi, Bože, Otče všemohoucí.

Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste.
Pane a Bože, Beránku Boží, Synu Otce.
Ty, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi;
ty, který snímáš hříchy světa, přijmi naše prosby.
Ty, který sedíš po pravici Otce, smiluj se nad námi.

Neboť ty jediný jsi Svatý, ty jediný jsi Pán,
ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste,
se svatým Duchem ve slávě Boha Otce. Amen.

Zde následuje **modlitba**, která shrne očekávání, touhy a intence účastníků bohoslužby.

3. NASLOUCHÁNÍ PÍSMU

Pamatujte na slova předpověděná svatými proroky a na příkaz Pána a Spasitele, oznámený vám vašimi apoštoly. (2 Petr 3, 2)

Komunity křesťanů v Jeruzalémě a okolí zdárně rostou. Na evangelium Ježíše Krista odpovídá stále více věřících židů (bude ještě nějaký čas trvat než apoštolové seberou odvahu a opustí „bezpečí“ židovských posluchačů). Přicházejí židé zblízka i ze vzdálených diaspor, rozdílných kultur, ekonomických i politických názorů; lidé zcestovalí nebo i judšští nacionalisté. Sporům mezi nimi se nedá zabránit. Podaří se je apoštolům alespoň zmírnit?

Úryvek ze Skutků apoštolů.

6, 1–7 (BOG+jäg)

Volba sedmi služebníků: 6, 1–7

V těch dnech, když počet učedníků rostl, začali Helénisté reptat proti Hebrejům, že prý jejich vdovy jsou při každodenním podělování zanedbávány. Dvanáct apoštolů proto svolalo veškeré množství učedníků a řekli: „Nebylo by správné, abychom my zanechali Božího slova a sloužili při stole. Proto, bratři, vyberte ze svého středu sedm mužů, kteří mají dobrou pověst a jsou plní Ducha a moudrosti, a my je ustanovíme pro tento

úkol. My však se chceme nadále věnovat modlitbě a službě slova.“ Ten návrh se zalíbil celému shromáždění. Vyvolili tedy Štěpána, muže plného víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parmena a Mikuláše, proselytu z Antiochie. Postavili je před apoštoly, a oni na ně za modlitby vložili ruce.

Boží slovo se šířilo stále více a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také velké množství kněží poslechl a přijalo víru.

– Slyšeli jsme slovo Boží.

Během večere začal Ježíš učedníkům umývat nohy. Trochu se vzpouzeli. „Chápete, co jsem vám udělal?“ (Jan 13, 12). Necháпали. „Dal jsem vám příklad [k následování].“ (v. 15). Dále jim předestřel budoucí události. Promlouval s božskou důstojností (JÁ JSEM, v. 19), mluvil o autoritě vyslanců a těch, kteří je posílají (v. 20). Přesto ho prý ještě čeká náročná *cesta*. Šimon Petr se tomu diví, vždyť teprv nedávno přišli do Jeruzaléma. Kam by chodil? Ježíš se tedy nadechne a začne vše znovu vysvětlovat. Tomáš s Filipem se snaží zapojit do diskuze, ale mnoho se nechytají. Kam Ježíš chce jít? Jak je to s tou jeho *cestou*? Od koho je *poslaný*?

(J – Ježíš; U – Tomáš, Filip; E – evangelista)

Úryvek z evangelia podle Jana.

14, 1–14 (BOG+jäg)

O cestě vedoucí k Otci: 14, 1–14

E Ježíš řekl učedníkům:

J „Ať se vaše srdce nechvěje! Věříte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků. Kdyby nebylo, copak bych vám řekl, že odcházím vám připravit místo? A až odejdu a připravím vám místo, zase přijdu a vezmu si vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já. Cestu, kam já jdu, znáte.“

U „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak můžeme znát cestu?“

J „Já jsem ta Cesta, Pravda a Život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. Jestliže jste poznali mne, poznáte i mého Otce. Nyní ho už znáte a viděli jste ho.“

U „Pane, ukaž nám Otce – a to nám stačí.“

J „Filipe, tak dlouho jsem s vámi, a neznáš mě? Kdo viděl mne, viděl Otce. Jak můžeš říci: *Ukaž nám Otce?* Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která k vám mluvím, nemluvím sám ze sebe; to Otec, který ve mně přebývá, koná své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně. Když nevěříte, věřte aspoň pro ty skutky.

Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i ten bude konat skutky, které já konám, ba ještě větší bude konat, protože já odcházím k Otci. A za cokoli budete prosit ve jménu mém, to všechno udělám, aby Otec byl oslaven v Synovi. Budete-li mě o něco prosit ve jménu mém, já to udělám.“

– Slyšeli jsme slovo Boží.

Sedí společně u stolu. Během večere se Pán a Učitel zvedne, aby ostatním umyl nohy. Byla to trapná situace, ale večer to nezkazilo. Následně se u jídla bavili o všem možném. Něco zaznívalo nahlas, občas Ježíš pronášel něco polohlasem. V jednu chvíli se Juda Iškariotský zvedl a šel pryč, ale málokdo tomu věnoval pozornost. Byla noc, říká evangelista (Jan 13, 30). Temnota noci dokáže skrýt chování člověka a částečně „omluvit“ i jeho nechápatost... „Nevíme kam jdeš“, říká Tomáš. Nezná trasu, ale cíl si živě představuje. Před očima má královský palác Ježíšova otce s mnoha pokoji. Filip je praktičtější. „Stačí, když nám řekneš, kde najdeme ten královský palác a kdo dostane jaký pokoj“, a ty sám jedne jak uznáš za vhodné... „Ukaž nám otce.“ Ta žádost zní lacině i rozumně zároveň. Filip nevědomky podchytil smysl Ježíšova poslání ve světě. Bylo by krásné, kdyby tu otázku položil hned při prvním setkání. Nyní, kdy se všechno chýlí ke konci, to vypadá, že vůbec nepochopil pointu příběh. Zeptat se v závěru detektivky „Kdo je ten Sherlock Holmes?“ může jen ignorant... Díky Velikonocům jsme poučenější. Tomáš s Filipem se domáhají turistické mapy k tajemnému paláci, Ježíš však mluví o lidském životě. Mluví o „shora narozeném“ člověku (Jan 3, 3). O lidech, kteří znají směr své životní *cesty*; nejsou rozkolísaní, protože poznali *pravdu*, na kterou se mohou spoléhat; dokáží se těšit ze *života* a nejsou sevření v okovech strachu z budoucnosti. I my bychom rádi dostali dopodrobna připravený itinerář křesťanského života: co máme v jaké situaci dělat; jak se rozhodovat, abychom učinili svému náboženství zado; a kam směřovat, abychom se vyhnuly veškerým omylům a přešlapům. Ježíš tento předem předepsaný scénář lidského osudu odmítá. „Podívejte se na mě.“, říká všem svým následovníkům. Apoštol Pavel dodává: nezůstaňte u očí, cele se do Krista ponořte (Řím 6, 3). Kdekoli jsme, jakýmkoli směrem se rozhodneme jít, On nás doprovází na naší *cestě*. Jakkoli rozpačité budeme mít zkušenosti s Bohem a duchovním životem, v Jeho slově máme jistotu, že on o nebeském Otci svědčí *pravdivě*. Kdykoli budeme podléhat malomyslnosti, že jsme jen omylem přírody, velikonoční příběh vypráví, že Bohu na lidském *životě* skutečně

záleží. Jistě. Ne všechno, co se dotýká našich všedních dnů, je krásné a líbivé. Někdy se dostáváme do životních situací, kde žádná cesta už nepokračuje a my se cítíme jak spráskaní psi. Není přesně o tom ten příběh Izraele, Egypta a Rudého moře? Není podobně beznadějně všeobjímající i temnota velikonočního hrobu? „Nejde to. Nikam to nevede. Nelze pokračovat.“? Při útěku z Egypta, v blízkosti hory Sinaj, Hospodin uzavírá s Izraelem smlouvu. Není to rigidní zákon, který nařizuje co, kdy a jak dělat. Do tohoto uvažování synové a dcery Izraele sklouzli sami a my je v tom mnohdy rádi následujeme... Je to dno nedůstojné člověka. Neříká snad Hospodin společnosti Izraele: „Zasnoubím si tě navěky, zasnoubím si tě právem a spravedlností, láskou a milosrdenstvím. Zasnoubím si tě také věrností, abys poznala, kdo je Hospodin.“ (Oz 2, 21–22). Copak Ježíš nemluví o tom, že život člověk je nad všemi nařízeními šabatu (srov. Mk 2, 27)? Hospodin uzavírá s Izraelem smlouvu posvátného manželství. Stejně tak uvažuje i apoštol Pavel, když píše o Kristu a církvi (Ef 5, 32). Manželství nelze nalajnost a předem definovat jeho budoucnost. Je spíše krokem do neznáma, po cestě, která kdovíjak vede, s radostmi i překážkami, které se těžko dají představit. Manželé mají jen jedinou jistotu, jediné ujištění, které vytváří pocit bezpečí a nabízí domov: „Budu s tebou.“ Jeden druhému si jsou *cestou, pravdou i životem*. A společně se cítí svobodně. Nikdo a nic je nemůže zastavit. Nebojme se žít svobodně „v Kristu“!

4. ODPOVĚĚ PÍSMU

V celém svém chování buďte svatí, jako je Svatý ten, který vás povolal. Stojí přece v Písmu: Buďte svatí, neboť já jsem svatý. Když říkáte Otec tomu, který soudí nestranně každého podle jeho činů, žijte v posvátné úctě po dobu svého přebývání v cizině. (1 Petr 1, 15–17)

Ježíšův života a jeho svědectví o nebeském Otci prolomilo lidstvu bariéru mezi nebem a zemí. Bůh není tajuplná mlha kolem nás. Má tvář. Je osobou. Posvětil lidské tělo svoji přítomností.

Vyznejme víru, ve které jsme pokřtěni:

Apoštolské vyznání víry

Věřím v Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho;
jenž se počal z Ducha Svatého,
narodil se z Marie Panny,
trpěl pod Ponciem Pilátem,
ukřižován umřel i pohřben jest;

sestoupil do pekel,
třetího dne vstal z mrtvých;
vstoupil na nebesa,
sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího;
odtud přijde soudit živé i mrtvé.

Věřím v Ducha Svatého,
svatou církev obecnou,
společenství svatých,
odpuštění hříchů,
vzkříšení těla a život věčný.

Amen.

Modlitba věřících

Apoštol Pavel nás vybízí, abychom se ve shromáždění věřících obraceli k Bohu prosbami, přímluvami i díky.

Určitě ho máme i za co chválit. (srov. 1 Tim 2, 1-2; Zj 7, 12)

Doporučuji v návaznosti na slyšené Boží slovo ve společném rozhovoru zformulovat 2× chvály, 2× díky, 2× prosby a 2× přímluvy. Až se budou jednotlivá zvolání pronášet, jako odpověď lidu lze použít „**Pane, ty jsi Vzkříšení a Život!**“

ERC vybízí k modlitbám za nemocné a za lidi v karanténě, za ty, kdo jsou v první linii boje s epidemií, za zdravotníky, policisty, vojáky, hasiče a za všechny, kteří svou službou a nezištnou pomocí nesou riziko nákazy. Zároveň je vhodné vzpomenout na děti, studenty, aby měli v této době sebedisciplínu k učení a nacházeli inspiraci k vlastnímu rozvoji.

5. MODLITBA PÁNĚ

*Ovládejte se. Na věci se dívejte střízlivě, abyste se mohli věnovat modlitbě.
(1 Petr 4, 7b)*

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,

jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
(Neboť tvé je království i moc i sláva navěky.)
Amen.

6. DOBROŘEČENÍ

Apoštol Pavel nám dobrořečí: (srov. 2 Kor 13, 11–13)

„Nakonec, sestry a bratři: žijte radostně, zdokonalujte se, buďte přístupní napomínání, buďte svorní, žijte v pokoji, a Bůh dárce lásky a pokoje bude s vámi. Pozdravujte se navzájem svatým políbením. Pozdravují vás všichni věřící. Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství svatého Ducha s vámi se všemi!“

Účastníci se žehnají znamením kříže:

V: Dej nám, Bože, své požehnání,
chraň nás všeho zlého a doveď nás do života věčného.

O: Amen.

V: Dobrořečme Pánu. Aleluja. Aleluja.

O: Bohu díky. Aleluja. Aleluja.

V ideálním světě by nyní následovala slavnostní pohoštění.

Budte jeden k druhému pohostinní bez reptání. Navzájem si pomáhejte podle míry Božích darů jako dobří správcové rozmanité Boží milosti. (1 Petr 4, 9–10)